

Programmatie en rationalisatie in het BaO

1. Basisprincipes

De programmatie- en rationalisatienormen voor scholen zijn afhankelijk van de bevolkingsdichtheid van de gemeente. De rationalisatienormen zijn verschillend naargelang een school of vestigingsplaats al dan niet geïsoleerd is. Zie <http://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/bestand.ashx?nr=183>

a. De teldag of telperiode

De teldag voor het behalen van de programmatienormen, bij de oprichting van een basisschool, is de eerste schooldag van oktober van het lopende schooljaar. Deze teldag geldt voor het schooljaar van de oprichting en de vijf daaropvolgende schooljaren. Uiteraard tellen ook fusiescholen waar programmatiescholen bij betrokken zijn op de eerste schooldag van oktober. (overgangsmaatregelen voor scholen opgericht voor 1/09/2008)

Na de programmatieperiode van de school dienen de scholen te voldoen aan de rationalisatienormen. De teldag voor het behalen van de rationalisatienormen is de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar. Deze teldag geldt ook bij een fusie zonder herstructurering.

Bij een herstructurering is de teldag voor rationalisatie echter de eerste schooldag van oktober van het lopende schooljaar. Deze teldag geldt enkel voor het schooljaar van de herstructurering. Deze teldag geldt ook bij een fusie met herstructurering.

Uitzondering: CKG-scholen.

b. Principes bij het tellen van de leerlingen

De leerlingen die voor de telling in aanmerking komen zijn de regelmatige leerlingen (Zie <http://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=9304#1-5>)

die op de teldag zijn ingeschreven. In scholen met verschillende vestigingsplaatsen worden de leerlingen van elke vestigingsplaats afzonderlijk geteld voor de rationalisatienorm van de vestigingsplaats. Voor de programmatie- of rationalisatienorm van de school worden de leerlingen van alle vestigingsplaatsen samengeteld. In scholen met verschillende onderwijsniveaus worden de leerlingen van elk niveau afzonderlijk geteld. In scholen met twee taalafdelingen worden de leerlingen van beide afdelingen opgeteld om te voldoen aan het gestelde bevolkingsminimum voor het behoud van de school. Voor het behoud van de afdeling moet echter voldaan zijn aan het bevolkingsminimum voor een vestigingsplaats.

Overzicht van de verschillende teldata in het gewoon basisonderwijs:

<http://data-onderwijs.vlaanderen.be/documenten/bestand.ashx?nr=5788>

2. Oprichting van een school / programmatie

a. De programmatienormen

Scholen voor gewoon basisonderwijs tellen gedurende hun eerste zes bestaansjaren op de eerste schooldag van oktober voor de berekening van hun lestijdenpakket en werkingsbudget.

Programmatienormen:

<http://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=9304#2>

3. Rationalisatie

Om na de programmatieperiode van de school nog gefinancierd of gesubsidieerd te blijven, moeten scholen en vestigingsplaatsen per onderwijsniveau op de teldag de rationalisatienormen bereiken: zie tabel

<http://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=9304#3>

Een vestigingsplaats met kleuter- en lager onderwijs die op de teldag niet aan de rationalisatienorm voldoet kan niet omgevormd worden tot een vestigingsplaats kleuter- of lager onderwijs, tenzij de vestigingsplaats gebruik kan maken van het genadejaar. (Zie ook specifieke gevallen)

4. Herstructureringen

Onder herstructurering wordt in het gewoon basisonderwijs verstaan: het oprichten of afschaffen van een vestigingsplaats, het oprichten of afschaffen van een onderwijsniveau in een school of vestigingsplaats. Een herstructurering heeft altijd uitwerking op 1 september.

Een school kan herstructureren vanaf het tweede jaar dat ze in de financierings- of subsidiëeringsregeling is opgenomen. Tijdens de programmatieperiode is er slechts één norm voor de hele school, namelijk de programmatienorm. Scholen in programmatie kunnen, vanaf hun tweede bestaansjaar, een vestigingsplaats of niveau in een vestigingsplaats oprichten zonder dat ze aan de rationalisatienormen dienen te voldoen. De

school in haar geheel dient uiteraard wel aan de programmatienorm te voldoen. Wanneer de school na haar zesde bestaanstaansjaar uit programmatie komt, dienen de school in zijn geheel, alle vestigingsplaatsen en alle niveaus wel te voldoen aan de rationalisatienormen.

Normen als een school in rationalisatie herstructureert:

Op de eerste schooldag van oktober van het jaar van de herstructurering dienen de school in haar geheel /de reeds bestaande vestigingsplaatsen en niveaus /de nieuw opgerichte vestigingsplaatsen en niveaus aan de rationalisatienormen te voldoen. De mogelijkheid bestaat om van het genadejaar gebruik te maken.

5. Fusies

Een fusie is een volledige samenvoeging tot één school van twee of meer scholen zoals zij bestonden het vorige schooljaar. Er bestaan twee fusievormen :

- samenvoeging tot één nieuwe school (onder gezag van één directeur) van twee of meer scholen die gelijktijdig worden afgeschaft
- samenvoeging tot één school (onder gezag van één directeur) van twee of meer scholen waarbij één van de betrokken scholen blijft bestaan en de andere(n) opsloopt.

Een school kan ten vroegste vanaf het tweede schooljaar dat ze gefinancierd of gesubsidieerd is met één of meer andere scholen fusioneren. Een fusie heeft steeds uitwerking op 1 september.

a. Normen bij een gewone fusie

Het is niet meer nodig dat elke school die betrokken is bij de fusie, elke vestigingsplaats en elk niveau in deze scholen op de eerste schooldag van februari voorafgaand aan de fusie aan de rationalisatienormen voldoen. De voorwaarde is dan wel dat de structuuronderdelen die niet voldoen aan de normen gebruik kunnen maken van het genadejaar.

b. Normen bij een vrijwillige fusie

In het geval van een vrijwillige fusie dienen de scholen op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar een leerlingenaantal te bereiken dat minstens 15% boven de vereiste rationalisatienorm voor scholen ligt. Als meer dan twee scholen bij de fusie betrokken zijn, is het toegelaten dat één van die scholen de verhoogde norm (dit is 115 % van de rationalisatienorm) niet bereikt. Ook in het geval van een vrijwillige fusie dient niet meer elk structuuronderdeel aan de normen te voldoen. Structuuronderdelen die niet voldoen aan de normen kunnen gebruik maken van het genadejaar.

In een school die ontstaan is uit een vrijwillige fusie, eventueel gelijktijdig met een herstructurering, kan een functie van adjunct-directeur gefinancierd of gesubsidieerd worden als aan bepaalde voorwaarden is voldaan. Scholen die ontstaan zijn uit vrijwillige fusie kunnen gedurende vier schooljaren recht hebben op bijkomende lestijden voor vrijwillige fusie. Zie "personeelsformatie".

6. Melden van fusies en herstructurerings

Zie <http://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=9304#6>

7. Personeelsgevolgen bij fusies en sommige herstructurerings

Zie <http://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=9304#7>

8. Tijdelijk onderbrengen van leerlingen/ Tijdelijke vestigingsplaats

Zie <http://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=9304#8>

9. Verhuis

Een school of vestigingsplaats kan definitief van adres wijzigen d.w.z. alle leerlingenverhuizen op hetzelfde moment naar het nieuwe adres. De verhuis van een volledige school of een volledige vestigingsplaats is geen herstructurering. Indien maar een deel van de leerlingen overgebracht wordt naar de nieuwe locatie heeft men te maken met de oprichting van een vestigingsplaats, dit is een herstructurering.

Met nieuwe locatie wordt bedoeld: een plaats waar de school nog geen vestigingsplaats heeft.

De ingebruikname van gebouwen op een nieuwe locatie naar aanleiding van de verhuizing van (een deel van) de school moet bij AgODi worden gemeld uiterlijk op het tijdstip van de ingebruikname. Naast die melding verklaart het schoolbestuur eveneens dat de nieuwe locatie beantwoordt aan de decretale erkenningsvoorwaarde "veiligheid, hygiëne en woonbaarheid".

De onderwijsinspectie doet geen apart controlebezoek meer voor een verhuis van (een deel van) de school. De controle hiervan wordt mee opgenomen in de doorlichtingsbezoeken.

10. Het genadejaar

De financier- of subsidieerbaarheid komt pas in het gedrang als de normen drie opeenvolgende teldagen niet gehaald worden.

a. Werkwijze

Scholen, vestigingsplaatsen en niveaus die op een teldag niet aan de voor hen geldende rationalisatienormen voldoen blijven gesubsidieerd of gefinancierd als op de vorige teldag, of de daaraan voorafgaande, van de school de volgende voorwaarden vervuld waren:

1° de school in haar geheel voldeed aan de rationalisatienormen

2° elke vestigingsplaats en elk niveau van de school voldeden aan de voor hen geldende rationalisatienormen. Als de school herstructureert, wordt er enkel gekeken naar de niveaus en vestigingsplaatsen die tijdens het lopende schooljaar nog deel uitmaken van de school.

De vorige teldag is voor scholen die, omwille van een herstructurering, tellen op de eerste schooldag van oktober van het lopende schooljaar steeds de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar. De daaraan voorafgaande teldag is dan ofwel de eerste schooldag van oktober die daar aan voorafgaat ofwel de eerste schooldag van februari van het daaraan voorafgaande schooljaar, naargelang of er in dat schooljaar ook nog een herstructurering plaatsvond of niet.

De scholen moeten geen aanvraag indienen om een beroep te doen op het genadejaar. Het is een automatisme.

b. wat met de programmatienormen?

Er zijn geen afwijkingen mogelijk op de programmatienormen. Via de programmatienormen die geleidelijk aan verhoogd worden en via de teldag voor programmatiescholen op de eerste schooldag van oktober wordt aan de programmatiescholen de mogelijkheid gegeven om geleidelijk aan te groeien. Scholen moeten echter een zeker aantal leerlingen hebben om efficiënt te kunnen functioneren.

Meer info, bijlagen en voorbeelden: <http://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=9304>